

Raideliikenteen kansallinen turvallisuussuunnitelma

Ratafoorumi 3.4.2025

Esityksen sisältö

- ▶ Mistä kyse?
- ▶ Valmistelu
- ▶ Suunnitelman sisältö
 - Yleinen osa
 - Visio, tavoitteet ja toimenpiteet
- ▶ Vaikutukset
- ▶ Jatkokehittäminen
- ▶ Tavoite
- ▶ Linkit

Kansallinen raideliikenteen turvallisuussuunnitelma

Kansallinen turvallisuussuunnitelma – Mistä on kyse?

- ▶ Rautatieturvallisuusedirektiivin (EU) 2017/798 artikla 4 (1f) edellyttää jäsenvaltioiden laativan ja julkaisevan vuosittaiset vuosittaiset turvallisuussuunnitelmat
- ▶ Suomessa turvallisuussuunnitelman laatiminen on Traficomien tehtävä – ensimmäinen kansallinen turvallisuussuunnitelma julkaistu 12/2024
 - ▶ Työstetty hyvässä yhteistyössä hallinnonalan ja alan toimijoiden kanssa
 - ▶ Tavoitteena selkeä raideliikenteen turvallisuustyötä ohjaava dokumentti

Suunnitelman valmistelun eteneminen

Lähtötietojen läpikäynti

(tilastot ja havainnot, riskit, tavoitteet ym.)

Tavoitteet:

- Muodostettiin ensimmäinen luonnos tavoitteista ja visiosta
- Tehtiin ensimmäinen versio kyselystä

Sisäinen (Traficom) työpaja

Tavoitteet:

- Keskusteltiin tavoitteiden ja vision ensimmäisistä versioista
- Viimeisteltiin kyselyn sisältö

Sisäinen (Traficom) ja ulkoinen kysely

Tavoite: Kerättiin tavoitteisiin ja visioon liittyvää palautetta niiden muokkaamiseksi

Sidosryhmätyöpaja

Tavoitteet:

- Viimeisteltiin tavoitteet ja visio
- Kerättiin ensimmäisiä ajatuksia tavoitteisiin liittyvistä toimenpiteistä

Lausuntokierros

Tavoitteet:

- Kerättiin palautetta valmiista suunnitelmaluonnoksesta ja sen sisältämistä visiosta, tavoitteista ja toimenpiteistä

- **Toimijakysely:** 52 vastausta
- **Kaksi sidosryhmätyöpajaa:** osallistujina 16 Traficomien ulkopuolista asiantuntijaa, jotka edustivat laajasti raideliikenteen eri toimijoita
- **Lausuntokierros:** 10 lausuntoa alan eri toimijoilta

Suunnitelman yleinen osa

- ▶ Raideliikenteen turvallisuus
 - Raideliikenteen turvallisuuden nykytila ja haasteet
 - Rautatieliikenteen turvallisuustilanne
 - Kaupunkiraideliikenteen turvallisuustilanne
 - Raideliikenteen keskeisten riskien määrittäminen
- ▶ Toimijat tehtävineen ja vastuineen
- ▶ Toimintaa ohjaavat säädökset ja keskeiset ohjeet
- ▶ Turvallisuuden hallinnan ja kehittämisen työvälineet
 - Turvallisuusriskien hallinta
 - Turvallisuuden varmistaminen
 - Turvallisuuden edistäminen

Visio 2035

Suomen raideliikenne on Euroopan turvallisinta

Kukaan ei kuole tai loukkaannu vakavasti raideliikenteessä tai siitä johtuen

Raideliikennejärjestelmä on turvallinen ja toimintakykyinen kaikissa tilanteissa

Seuranta:

- ▶ Rautatieliikenne: Euroopan rautatieviraston tilastojen seuranta
- ▶ Kaupunkiraideliikenne: Yleinen turvallisuustilanteen seuranta (kansallinen ja eurooppalainen)

Seuranta:

- ▶ Turvallisuustilanteen seuranta (raportoidut turvallisuuspoikkeamat)

Seuranta:

- ▶ Seurataan säännöllisesti raideliikennejärjestelmässä tapahtuneiden häiriöiden lukumääriä ja niistä aiheutuneita seurauksia.

Turvallisuustavoitteet

1. Raideliikennejärjestelmä on turvallinen liikennöidä ja käyttää, ja turvallisuutta parannetaan jatkuvasti
2. Raideliikenteen turvallisuuskulttuuria vahvistetaan
3. Riskienhallinta on vaikuttavaa
4. Raideliikennejärjestelmän toimijat ylläpitävät ja lisäävät osaamistaan
5. Raideliikennejärjestelmää uudistetaan turvallisesti ja tietoon perustuen

Tavoitteiden alle on määritetty konkreettiset toimenpiteet (12 kpl), niiden toteuttamisajankohdat ja pyritty myös määrittämään, mitkä raideliikenteen toimijoista ovat vastuullisia toteuttajia.

Tavoitteisiin liittyvät toimenpiteet

12 toimenpidettä &
22 toimenpiteen tarkennetta

Tavoite	Toimenpide
Raideliikennejärjestelmä on turvallinen liikennöidä ja käyttää, ja turvallisuutta parannetaan jatkuvasti	(1) Selvitetään mahdollisuuksia entistä paremman raideliikenteen turvallisuuden tilakuvan ylläpitämiseen.
	(2) Selvitetään, miten kerättyä turvallisuuspoikkeamatietoa ja poikkeamatutkintatietoja voitaisiin hyödyntää entistä tehokkaammin.
	(3) Kehitetään raideliikenteen turvallisuustason valvontaa.
	(4) Varmistetaan, että toimijat määrittävät toimintaansa liittyviä turvallisuustavoitteita ja niiden etenemistä seurataan säännöllisesti.
	(5) Raideliikenteen sääntelyä kehitetään EU-tasolla ja kansallisesti turvallisuutta edistävällä tavalla.
Raideliikenteen turvallisuuskulttuuria vahvistetaan	(6) Laaditaan tietopaketti raideliikenteen turvallisuuskulttuurista ja sen edistämisen keinoista: Kirkastetaan hyvän turvallisuuskulttuurin piirteitä erilaisissa organisaatioissa ja toimintaympäristöissä.
	(7) Kirkastetaan turvallisuuskulttuurin tasoa ja piirteitä erilaisissa organisaatioissa ja toimintaympäristöissä.
Riskienhallinta on vaikuttavaa	(8) Muodostetaan riskikuva merkittävimmistä raideliikenteen turvallisuuteen vaikuttavista riskitekijöistä.
	(9) Edistetään riskienhallinnan hyvien käytäntöjen jakamista toimialalla.
	(10) Lisätään riskienhallinnan vaikuttavuutta.
Raideliikennejärjestelmän toimijat ylläpitävät ja lisäävät osaamistaan	(11) Selvitetään, miten alan yhteistyötä voitaisiin kehittää osaamisen ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi.
Raideliikennejärjestelmää uudistetaan turvallisesti ja tietoon perustuen	(12) Varmistetaan, että raideliikennejärjestelmää uudistettaessa ja/tai keskeisiä muutoksia suunniteltaessa noudatetaan riskienhallinnan menettelyjä ja huolehditaan siitä, etteivät muutokset heikennä järjestelmän turvallisuutta käyttöönotto- tai käyttövaiheessa.

Turvallisuussuunnitelma edellyttää aktiivisuutta ja yhteistyötä

- ▶ Kansallinen raideliikenteen turvallisuussuunnitelma luo turvallisuuden kehittämiseksi yhteisen suunnan
- ▶ Turvallisuussuunnitelma laaditaan yhteistyössä
- ▶ Kukin toimija huomioi omaa toimintaansa koskevat tavoitteet ja toimenpiteet omassa turvallisuustyössään
- ▶ Turvallisuussuunnitelman toteutumista seurataan ja raportoidaan niin toimijoiden kuin raideliikennejärjestelmän tasolla
- ▶ Turvallisuussuunnitelmaa päivitetään yhdessä
- ▶ Turvallisuussuunnitelman työvälineitä kehitetään yhdessä

Turvallisuussuunnitelma edellyttää päivittämistä ja kehittämistä

- ▶ Turvallisuussuunnitelma tehdään kolmeksi vuodeksi kerrallaan – nyt annettu kattaa vuodet 2025–2027
 - ▶ Päivityksessä huomioidaan tarpeen mukaan vuosittain
 - ▶ Tavoitteiden ja toimenpiteiden päivitystarpeet
 - ▶ Ajankohtaiset turvallisuusriskit
 - ▶ Kansallisen liikenneturvallisuusstrategian eteneminen
 - ▶ Traficomien raideliikenteen valvontastrategian painopistealueet
- ▶ Samalla turvallisuussuunnitelmaa myös jatkokehitetään:
 - ▶ Yksityiskohtaisuuden lisääminen
 - ▶ Mittarien kehittäminen
 - ▶ Toimenpiteiden vaikuttavuuden arvioinnin kehittäminen

"Turvallisuuden kehittäminen on keskeinen osa jokaisen raideliikenteen toimijan työtä. Kansallinen raideliikenteen turvallisuussuunnitelma korostaa turvallisuuden kehittämisen yhteistä suuntaa ja tavoitteena on, että kukin Suomessa toimiva raideliikennetoimija sitoutuu suunnitelmaan toteuttaen sen toimenpiteitä osana omaa toimintaansa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Suunnitelman avulla pyrimme varmistamaan, että toimijoilla on yhteinen käsitys keskeisistä toimista Suomen raideliikenteen turvallisuuden parantamiseksi."

- Traficom maaliikennejohtaja Heidi Niemimuukko

Lisätietoja Traficomin verkkosivuilta

- ▶ Aiheeseen liittyvä tiedote:
<https://www.traficom.fi/fi/ajankohtaista/suomi-tahtaa-kohti-euroopan-turvallisinta-raideliikennetta?toggle=Kansallinen%20raideliikenteen%20turvallisuussuunnitelma>
- ▶ Kansallinen raideliikenteen turvallisuussuunnitelma:
<https://traficom.fi/sites/default/files/media/publication/Raideliikenne%20turvallisuussuunnitelma%202024.pdf>
- ▶ Suunnitelmaan liittyvä toimenpidelista:
<https://www.traficom.fi/sites/default/files/media/publication/Turvallisuussuunnitelma%20toimenpidelista%202024.pdf>

Kiitos!

kaisa.sainio@traficom.fi

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Traficom järjestää turvallisuussuunnitelmaa koskevan infotilaisuuden Teamsin välityksellä tiistaina 8.4.2025 klo 13-14.

Jos haluat linjoille mukaan, viesti tällä viikolla Kaisalle.